

Näitus räägib lauluisa loomingust

Odette Kirss

SA Virumaa Muuseumid ja Lääne-Virumaa Keskraamatukogu avasid maakonna keskraamatukogus Friedrich Reinhold Kreutzwaldi 200. sünniaasta raamatunäituse, mis tutvustab lauluisa loomingut.

Ühe vitriinidest täidab "Kalevipoeg". Välja on pandud esimene saksakeelne (1857-1861) ja esimene eestikeelne, Kuopios 1862. aastal trükitud "Kalevipoeg". Samas saab näha meie rahvuseepose väljaandeid läbi aegade, sealhulgas ka võörkeelseid. Kauneim on neist kahtlemata 1935. aastal ilmunud juubeliväljaanne (illustatsioonid Hando Mugastolt ja Kristjan Raualt).

Lastele mõeldud lühendatud tekstiga "Kalevipoegadest" on vanemad XX sajandi algusest.

Kreutzwaldi kogutud ja ka osalt töödeldud muinasjutte esindavad nii kogumiku "Eesti rahva ennemuistsed jutud" erinevad trükid kui ka juba XIX sajandist alates kuni tänaseni eri raamatutena ilmunud lood, needki päris mitmes keeles.

Lauluisa luuleloomingust näeb "Viru lauliku laule",

alates esitrükist 1865. aastal. Samas on ka luulekogu "Rahunurme lilled pääwa töö ja palawuse jahutuseks". 1875. aastal ilmus Kreutzwaldi "Wanne ja õnnistus. Kurblik näitemäng, kahes waatuses".

Vitriinides ei puudu ka jutuloomingu näited – "Viina katk", "Paar sammukest rändamise teed", "Reinuvader Rebane". Neist sai rahva seas kõige populaarsemaks just viimane. Selle jutukese eeskujuks oli Goethe "Reineke Fuchs".

Populaarteaduslike teoste vanematest väljaannetest eksponeeritakse "Maa- ja Merepildid" (1887). Arstlik käsiraamat "Kodutohter" pärineb 1890. aastast.

Kõrvuti Lauluisa teostega tutvustab näitus ka kirjandusteadlaste uurimusi. Kreutzwaldi kui eesti rahvusliku kirjanduse rajaja loomingut on uuritud juba sadakond aastat. Väljapandud käsitlustest vanim kuulub Mihkel Kampmaale. Tunnustatud Kreutzwaldi-uurijad on Gustav Suits, August Annist, Endel Nirk, Heldur Niit jt.

Raamatunäitus keskraamatukogus jääb avatuks novembriku lõpuni.